

YENİ YIL

Yeni yılı atalarım 21 Mart'ta kutlarmış! Toprağın doğuma yattığı, börtü böceğin hayat bulduğu günde... Hayvanları kira salar, evdeki kuru otları da yeni yıl müjdesi diye yakarlarmış, nevrüzmuş adı, dağlılar için bahar müjdesi anlamında... Zor kara kışlar biter, kardan tipiden kurtulur, doğanın verimli kucağına atarlarmış kendilerini.

Zor kolayla evrilirmiş...

Bu müjdeyle birlikte, çocuklar baca baca dolaşır, sepet-torba sarktır, hediye almış büyüklerden, boyalı pişmiş yumurta, kuru ceviz, yazdan hazırlanmış pestil-köme, dut kurusu, yarfıstığı, kete, kurabiye, yani Allah ne verdiyse...

Böyleymiş atalarımın yeni yıl kutlaması... Kırk hanelik köyümüzde 3-4 tane Nevruz-Noruz isimli amcalar, abiler hatırlarım. Hristiyanların Noel'i gibi . Adında yaşatırmışlar yeni yıl müjdesini.

Sonraları Hristiyanlık icat olmuş. Yılbaşı, 31 Aralık'ı 1 Ocak'a bağlayan gece oluvermiş. Takvimi de, saati de (gerçi her şeyimizi onlara uydurduk) kendilerine göre yapmışlar. Kafkas dağlarında 31 Aralık deli zemheridir. Zemheri, yoksulun ölüm-kalım mücadelesinin pik yaptığı günlerdir.

Karla, tipiyle, donla, ölümle imtihan günleridir. Akarsular, göller don altında, toprak ananın gelinlik giydiği, ölüm meleğinin beyaz olduğu günlerdir.

İsa 'nın doğumu Hristiyanlığa müjdedir. Ama dağlarda o "*müjde*" ölümle eşdeğerdir.

Neyse yeni yıl, bütün insanlığın iyimserliği ile karşılanır. Umutlar pompalanır, olmadık renkli düşler kurulur. Müşterek bahisler, piyango kumarı, tombala oyunları, yılbaşı kumar partileri hep masum kabul edilir.

Eski yılı geride bırakırken yeni yıla şansla girmek gelenek olmuştur.

O gece herkes birbirine büyük şans diler. Başka zaman şans olmaz sanki. O gece kader anı gibidir. Herkes birbirine "*şans*" dilemek zorunluluğundadır.

Bir dramatik örnek de; salı günü uğursuz kabul edilir. Salı sallar! Salı bizim en şanssız günümüz kabul edilir. Bakıyoruz tarihe, her günün manası tarih içinde saklıdır. 1453 yılı 29 Mayıs Salı günü İstanbul'un fethi tamamlanmıştır.

Salı, Rum diyarı, Bizans için uğursuzdur; İstanbul'u kaybetmişlerdir. İlk onlar salıyı karalamışlar ve uğursuz saymışlardır. Bize n'oluyorsa, biz de salıyı uğursuz saymışızdır.

Her şeye rağmen "*yılbaşı*" yeni umutların beyaz sayfasıdır.

Piyangonun büyüğü yılbaşında çekilir. Biletleri karıkoca birbirinden saklar. İronik bir şey; piyango çıkarsa birbirimizden kurtulma hayalleri kurarız.

O gece elimizde ne varsa kumara yatırırız. Hatta analarımız hindili pilav yapar, içine demir para atar. Kimin kaşığına denk gelirse talih ona gülecek gibi algılanır.

Yani yoksul, yoksun, kimsesiz umuda belenir...

Yılbaşında "*devlet büyükleri*" açıklama yapar; "*Her şey iyi olacak!*"

İşsizlik kalmayacak!

Yoksulluğun belini kıracağız!

Enflasyonu sıfırlayacağız!

Devlet, 18-29 yaş arasında çalışanların işveren primlerinin ilk beş yılını ödeyecek! 50'nin üzerinde işçisi olan işyerinde hükümlü çalıştırma zorunluluğu kalkacaak! (Hükümlü suç işlemeye devam etsin.)

Çalışan sayısı 500'ü aşan işyerlerinde spor tesisi kurma zorunluluğu kalkacaak!

Çalışan kadın sayısı 150'yi aşan yerlerde kreş açma, doktor bulundurma zorunluluğu kalkacaak! (Doğmak ve hasta olmak yasak!)

Breh, breh... Her şey işveren için müjde, yoksullara gelince...